

Marsz śmierci

2015-01-15 16:08:40

Dnia 17 stycznia 1945r. niemiecka administracja obozowa uciekając przed zbliżającymi się wojskami radzieckimi, zarządziła ewakuację więźniów obozów koncentracyjnych. Celem ewakuacji było wykorzystanie skazanych w obozach pracy przymusowej na terenie III Rzeszy. 17 stycznia 1945 roku zarządzono ewakuację 56 tysięcy więźniów obozu Auschwitz-Birkenau. Przemarsz na ponad 60km trasie Oświęcim-Wodzisław zwany „Marszem śmierci” należy do największych i najtragiczniejszych wydarzeń tego typu na ziemiach polskich. W wyniku mrozów, brutalności Niemców, nie przygotowania oraz skrajnego wycieńczenia fizycznego, śmiertelność wśród uczestników marszu była bardzo wysoka. Na trasie naliczono około 600 ciał, ponadto powszechne były masowe egzekucje oraz karanie śmiercią za jakiegokolwiek odstępstwa od narzuconych przez Niemców norm. W samym tylko Rybniku zamordowano około 800 osób. Więźniowie dotarli do Wodzisławia pomiędzy 19 a 22 stycznia. Większość z nich skierowano w rejony Moraw i Austrii, a najwięcej do obozu Mauthausen-Gusen. Bilans tych tragicznych wydarzeń to śmierć około 15 000 więźniów. Na terenie województwa śląskiego w ponad 20 miejscowościach znajdują się miejsca pamięci związane z martyrologią ludzkości w czasie II wojny światowej. Jednym z takich miejsc jest teren położony przy ul. Leśników, gdzie zlokalizowany jest obelisk w miejscu bramy wjazdowej do podoboju KL Auschwitz -Birkenau .

Jak wynika z niewielu zachowanych w archiwum oświęcimskim dokumentów podobóz powstał jesienią 1942r, a pierwsi więźniowie zostali przywiezieni w to miejsce końcem listopada albo początkiem grudnia. Na terenie obozu znajdowały się 3 baraki, dwa dla więźniów a jeden przeznaczony dla esesmanów. Teren obozu był ogrodzony drutem kolczastym pod napięciem. Początkowo w podobozie tym przebywało 60 więźniów, stopniowo ich liczba wzrosła do 156. Byli to głównie więźniowie Żydzi z różnych krajów okupowanej Europy, a oprócz nich Polacy, Niemcy i Rosjanie. Starszym obozu w podobozie Kobiór, a więc najważniejszym w więźniarskiej hierarchii więźniem, został wybrany przez esesmanów Alfred van Hofe. Najliczniejszą grupę roboczą stanowili w podobozie Kobiór więźniowie zatrudnieni w komandzie zajmującym się wyrębem lasu i wstępną obróbką pni. Pnie te były wysyłane do pobliskich tartaków, natomiast pozostałe odpadki drewna oraz gałęzie przewożono do obozu KL Auschwitz II-Birkenau, gdzie wykorzystywano je jako opał w dołach spaleniskowych, w których palono zwłoki ofiar masowej zagłady. Inną pracą, przy jakiej zatrudnieni byli więźniowie z podobozu Kobiór, było usuwanie drzew powalonych przez mrozy i wiatry. Przez pewien czas około 20 więźniów z tego podobozu zatrudniono przy rozbiórce pobliskich domów i zabudowań gospodarczych. Uzyskiwano w ten sposób materiał budowlany (głównie cegły) na inne budowy realizowane przez obóz.

Załoga SS w podobozie Kobiór liczyła około 20 esesmanów, a funkcję Lagerführera (kierownik obozu) pełnił SS-Unterscharführer Franz Baumgartner. Esesmani ci nadzorowali pracę więźniów, którzy byli zatrudnieni przy wyżej opisanych czynnościach przez 6 dni w tygodniu. W niedziele więźniowie mieli czas na mycie pod prysznicami, łatanie odzieży i czyszczenie jej z wszy, a także przeprowadzali prace porządkowe w kwaterach więźniarskich. Od maja 1943 roku stopniowo zmniejszała się liczba więźniów przebywających w podobozie w Kobiórze. W sierpniu 1943 więźniowie zostali przetransportowani do inny obozów, a ich miejsce zajęli jeńcy angielscy, zatrudnieni w tutejszym tartaku. Bilans tego podobozu to co najmniej 21 ofiar, przyczyną ich śmierci było wyczerpanie, głód bądź zastrzelenie przez esesmanów. Po zakończeniu wojny miejsce to wykorzystane było przez władze komunistyczne w celu czasowego przetrzymywania mieszkańców z terenu powiatu pszczyńskiego, przeznaczonych do deportacji ze śląska na teren Niemiec Z okazji 70 rocznicy tych tragicznych wydarzeń, z którymi teren Kobióra jest związany, zorganizowano uroczystości mające na celu zachowanie pamięci o strasznej przeszłości. Dnia 15 stycznia pod obeliskiem złożono kwiaty oraz zapalono znicze. Takie rocznice niejednokrotnie są jedyną szansą na zapoznanie młodzieży z historią naszej miejscowości. Uczniowie szkoły podstawowej oraz gimnazjum po przybyciu na miejsce wysłuchali przemówień wójta gminy Eugeniusza Lubańskiego, sekretarza Bronisława Gembalczyka oraz dyrektora gimnazjum Jerzego Orlikowskiego. Przedstawione zostały informacje zarówno na temat Marszu Śmierci, którego rocznica jest obchodzona w Pszczynie oraz w innych okolicznych miejscowościach, a także przedstawiono uczniom informacje dotyczące podobozu. Wydarzenia zostały uczczone minutą ciszy, a także odmówiono modlitwę w intencji ofiar.

Obelisk został ufundowany przez Gminę Kobiór w 60 rocznicę zakończenia II Wojny Światowej. Uroczystego odsłonięcia pomnika dokonali się 29 listopada 2005r. przedstawiciele Gminy oraz Powiatu Pszczyńskiego.

INTERNETOWY SERWIS INFORMACYJNY

URZĄD GMINY KOBIOR

Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie

[bezpośredni link do strony www](#)